

De Grave

Waar wij reeds intensief samenwerken en wij de mogelijkheden hebben, ligt het voor de hand dat wij op dat punt de Amerikanen aanbieden om te helpen en via "backfilling" assistentie te verlenen. Hier ligt dus nadrukkelijk ook een Nederlands belang.

Vandaag is ook de vraag aan de orde gekomen hoe men zich het commando moet voorstellen. Daar moet men met twee partijen over praten. Mijn gedachte zou zijn dat de Nederlandse schepen prima kunnen functioneren onder de commandant zeemacht Caribische gebied. Die heeft al een commandantrol in de bedoelde constructie, met een bepaalde verantwoordelijkheid voor een gebied. Men kan zich voorstellen dat hij deze rol houdt voor wat grotere Nederlandse "assets" en dat hij een grotere gebiedsverantwoordelijkheid neemt. Hij neemt dan in zekere zin de verantwoordelijkheid van de Amerikanen over, die deze "assets" niet meer hebben. Dat vind ik een logische gedachte. Wij moeten dat echter met de Amerikanen bespreken. Het kan zijn dat zij er andere ideeën over hebben. Dan moeten wij goed bekijken hoe het georganiseerd moet worden. Het is ook geen principekwestie. Dit is echter ongeveer de lijn die wij hierbij kiezen. Belangrijker is echter dat wij op deze wijze goed inhoud kunnen geven aan het element van bereidheid tot "backfill", zoals dat al gebeurt met betrekking tot de Awacs en het overnemen van taken op dit vlak van de Verenigde Staten.

Ook inzake het andere aspect moeten een aantal elementen verder uitgesproken worden met de Verenigde Staten. De hoofdlijn is echter altijd dat inzet van Nederlandse militaire middelen altijd vallen onder het "full command" van de Nederlandse regering. Het gaat altijd om de eindverantwoordelijkheid van de Nederlandse regering, wat betekent dat de regering te allen tijde kan zeggen dat iets niet aan de orde is. Mensen vertalen dit door te stellen dat dit alleen kan door de militairen terug te trekken. Dat loopt in de praktijk van operaties en vredesoperaties echter ietsje subtieler. Er is altijd een liaison-officier. Dat is vaak een hoge officier, die bij de operationeel commandant zit en die dat in de gaten houdt. Als hij voorziet dat er een spanning is, zal hij tegen de operationele commandant moeten zeggen dat hij

de Nederlandse middelen niet kan inzetten omdat het niet in overeenstemming is met de afspraken die op dat punt zijn gemaakt. Dan kan de commandant zeggen dat dit toch gebeurt, maar dan kan de liaison-officier wijzen op het "full command" en dan mag het niet. Dat komt eigenlijk nooit voor, want de structuur voorkomt dat dit gebeurt. Het gaat om een bondgenootschap. Het is een kwestie van de zaken op elkaar afstemmen. Het is natuurlijk ondenkbaar dat alle landen van een brede coalitie een eigen operationeel commandant hebben, want dan wordt het een zootje. Vooral militairen hechten waarde aan een zeer eenduidige bevelsstructuur. Het zou voor sommige fracties ook verstandig kunnen zijn om dat te doen, maar daar kan ik natuurlijk niet over oordelen.

Ik heb al aangegeven dat de Nederlandse regering de KDC-10 en de C-130 ter beschikking heeft gesteld. Zij kunnen zowel voor militaire als voor humanitaire operaties worden ingezet. Mijn indruk is dat Amerika vooral is geïnteresseerd in die militaire rol. Nederland heeft inzet voor humanitaire doeleinden niet als voorwaarde gesteld.

De heer Van Middelkoop vroeg waarom de Amerikanen een voorkeur hebben voor een "coalition of the willing" in plaats van de NAVO. Dat ligt voor de hand omdat er nogal wat landen deel uitmaken van die coalitie die geen lid zijn van de NAVO, zoals Nieuw-Zeeland, Australië, Japan en een aantal gematigde moslimlanden die men natuurlijk graag in die coalitie wil betrekken.

De heer Melkert vroeg of er reden was om aan te nemen dat er door het hogere Nederlandse profiel, als gevolg van het besluit van vrijdag, ook een hogere terroristische dreiging is. Dat punt staat elke keer op de agenda van de ministeriële stuurgroep terrorisme. Mede uit wat mijn collega's daarbij inbrengen, bijvoorbeeld minister De Vries als verantwoordelijk bewindspersoon voor de BVD, maak ik op dat die aanwijzingen er niet zijn.

De beraadslaging wordt gesloten.

Sluiting 20.15 uur

□

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende brieven:
  - een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het verslag de Algemene Raad van 29 en 30 oktober 2001 (21501-02, nr. 408);
  - een, van de minister van Justitie, over budgetflexibiliteit (28000-VI, nr. 16);
  - twee, van de minister van Verkeer en Waterstaat, te weten:
    - een, ten geleide van het verslag van de Transportraad van 16 oktober 2001 (21501-09, nr. 136);
    - een, inzake Wijziging van het Besluit Reglement Rijnpatenten 1998 in verband met vernieuwde eisen aan de praktijkkennis en de verplichting tot het gebruik van marifoon in de binnenvaart (28086);
    - een, van de minister van Economische Zaken en de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van de geannoteerde agenda van de Interne Markt-, Consumenten- en Toerismeraad van 26 november 2001 (21501-01, 21501-15, 21501-25, nr. 161).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:
  - twee, van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, te weten:
    - een, inzake integriteit van bestuurders;
    - een, inzake artikel 12 Gouda;
    - een, van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, ten geleide van het inspectierapport Melding en opschaling, informatie en communicatie bij acute rampen;
    - een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, ten geleide van de voortgangsrapportage Wetenschapsbeleid 2002;
    - twee, van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, te weten:
      - een, ten geleide van de voortgangsrapportage aanpak bestrijding visstroperij;
      - een, ten geleide van het LEI-rapport economische gevolgen sluiting deel Noordzee;
      - een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake

marginale zelfstandige activiteiten in de bijstand;

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van het rapport van de inspectie voor de gezondheidszorg over de kraamzorg;

een, van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ten geleide van het rapport Inburgering WIN 1998-1999.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

3. een brief van de secretaris-generaal van het Europese Parlement, ten geleide van een aantal aangenomen resoluties.

De voorzitter stelt voor, deze brief door te zenden aan de betrokken commissie;

4. een brief, van J. Ruis, inzake kruistocht voor het verdwijnen van de wachtlijsten in de zorgsector.

De voorzitter stelt voor, deze brief door te zenden aan de betrokken commissie;

Presidiumbesluit

Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

a. de vaste commissie voor Justitie:
- Wijziging van de regeling van het DNA-onderzoek in strafzaken in verband met het vaststellen van uiterlijk waarneembare persoonskenmerken uit celmateriaal (28072);
- Wijziging en aanvulling van een aantal bepalingen in het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten met betrekking tot de ontneming van wederrechtelijke verkregen voordeel (aanpassing ontnemingswetgeving) (28079);

b. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gezamenlijk:
- Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet van de bepalingen inzake het onderwijs (28081);

c. de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen:

- Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met verdere decentralisatie van de arbeidsvoorwaarden (28067);

- Wijziging van de Wet overige OcenW-subsidies met verruiming van het toepassingsgebied (28082);

d. de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat:

- Wijziging van de Wet luchtvaart inzake de exploitatie van de luchthaven Schiphol (28074).